

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 461/2015-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. októbra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) v konaní o sťažnosti [REDACTED] [REDACTED] zastúpenej Vojčík & Partners, s. r. o., Rázusova 28, Košice, konajúca prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Lea Vojčíka, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 285/2007, za účasti Okresného súdu Košice I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 285/2007 porušené boli.

2. Okresnému súdu Košice I prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 285/2007 konal bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Košice I povinny vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice I je povinny uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 355,73 € (slovom tristopatďesiatpat eur a sedemdesiattri centov) na ucet jej právnej zástupkyne Vojčík & Partners, s. r. o., Rázusova 28, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d  o v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júna 2015 dorucna sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastupenej Vojčík & Partners, s. r. o., Rázusova 28, Košice, konajúca prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Lea Vojčíka, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej zalezitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 285/2007 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľka je ucastnickou konania o vypořiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manžielov po rozvode manželstva vedeného

okresným súdom pod sp. zn. 38 C 285/2007 v procesnom postavení odporkyne. Návrh na začatie konania bol okresnému súdu doručený 7. decembra 2007.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem prehľadu procesných úkonov v napadnutom konaní uvádza:

„Skutočnosť, že konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov nie je ukončené ani po viac než 10 rokoch od rozvodu, je pre Sťažovateľku mimoriadne nepríjemnou a ťaživou skúsenosťou. Sťažovateľka má pritom za to, že absurdný je najmä samotný časový rozsah zisťovania adresy jej pobytu (v trvaní približne štyroch rokov). Dĺžka konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré bolo začaté ešte v roku 2007 je rovnako neprimeraná a priečiaca sa esenciálnym zásadám civilného konania, pričom Sťažovateľka je presvedčená, že ak by súd konal pri zisťovaní adresy jej pobytu v súlade s procesnými normami občianskeho súdneho konania, k predmetným prietahom v konaní by nikdy nebolo došlo...“

Bez ohľadu na doterajšiu neprimeranosť dĺžky konania bolo základné právo účastníkov konania na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov ďalej porušené aj opakovaným odročovaním, resp. zrušovaním nariadených pojednávaní, a to aj z dôvodov na strane konajúceho súdu...“

Podľa sťažovateľky *„Postup Okresného súdu Košice I vzbudzuje nedôveru vo fungovanie Slovenskej republiky ako právneho štátu, a zároveň ohrozuje účinnosť a dôveryhodnosť výkonu spravodlivosti súdnou mocou Slovenskej republiky, keďže v dôsledku nečinnosti, neefektívnosti a nesústreďeného postupu štátneho orgánu, ktorého základnou povinnosťou je chrániť práva a právom chránené záujmy fyzických a právnických osôb, sa obaja účastníci konania už niekoľko rokov nachádzajú v stave právnej neistoty, a to vo veci ako je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré je samo o sebe spravidla traumatizujúcim zážitkom, odhliadnuc od dĺžky súdneho konania.“*

Sťažovateľka požaduje *„... priznanie primeraného finančného zadošťačenia v sume 7.000,- € (slovom sedemtisíc eur). Takto uplatnenú sumu finančného zadošťačenia*

Sťažovateľka odôvodňuje tým, že právna neistota, v ktorej sa dlhodobo nachádza, v spojení so samotnou povahou predmetného konania, ktoré sa imanentne dotýka takej citlivej stránky jej súkromia, akou je rozvod manželstva a dosiaľ neukončené súvisiace konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva bývalých manželov, jej spôsobilá a naďalej spôsobuje nielen materiálnu, ale predovšetkým závažnú nemateriálnu ujmu.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Košice I v konaní vedenom pod sp. zn.: 38 C/285/2007 porušil základné právo Sťažovateľky na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 56 ods. 3 písm. a) Zákona o organizácii ústavného súdu prikazuje Okresnému súdu Košice I konať v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku vo veci vedenej pod sp. zn.: 38 C/285/2007, bez zbytočných prieťahov.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky v zmysle § 56 ods. 4 Zákona o organizácii ústavného súdu priznáva [REDAKOVANÉ], primerané finančne zadostučinenie v sume 7.000,- € (slovom sedemtisíc eur), ktoré je Okresný súd Košice I povinný vyplatiť na účet jej právneho zástupcu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice I je povinný [REDAKOVANÉ] nahradiť trovy konania vo výške 1585,63 €, a to na účet právneho zástupcu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ešte pred predbežným prerokovaním ústavný súd požiadal predsedu okresného súdu o vyjadrenie k sťažnosti. Na žiadosť ústavného súdu reagoval predseda okresného súdu v prípise sp. zn. Spr 34/15 z 26. júna 2015, v ktorom uvádza:

„Konanie vo veci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva bývalých manželov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] sa začalo 7. 12. 2007.

Už 11. 1. 2008 súd začal so zabezpečením prípravy pojednávania. Odoslal účastníkom výzvy a poučenia podľa ust. § 114 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.), odporkyni aj návrh na začatie konania, aby sa k nemu písomne vyjadrila. Zásielka adresovaná odporkyni sa však súdu vrátila späť ako neprevzatá. Súd 25. 2. 2008 požiadal o doručenie zásielky OO PZ Bidovce. Zásielka bola súdu vrátená späť s oznámením, že menovanú sa nepodarilo zastihnúť na uvedenej adrese. Dňa 25. 8. 2008 súd opakovane odoslal návrh a poučenia odporkyni. Zásielka sa vrátila späť ako neprevzatá v odbernej lehote. 30. 10. 2008 súd vyzval navrhovateľa, aby oznámil aktuálnu adresu pobytu odporkyne. Odporca zásielku v odbernej lehote na pošte neprevzal a 29. 1. 2009 bola vrátená späť. Súd vyzval právneho zástupcu navrhovateľa, aby oznámil aktuálnu adresu pobytu odporkyne a začal šetriť pobyt odporkyne v evidencií obyvateľstva.

Uznesením č. k. 38 C/285/2007-47 zo dňa 10. 12. 2009 súd ustanovil odporkyni opatrovníčku v osobe [REDACTED]. Opatrovníčka zásielku s predmetným uznesením neprevzala. Následne súd šetril pobyt opatrovníčky a vyzýval právneho zástupcu navrhovateľa, aby oznámil adresu aktuálneho pobytu opatrovníčky odporkyne. Uznesením č. k. 38 C/285/2007-68 zo dňa 24. 2. 2011 súd uložil právnemu zástupcovi navrhovateľa poriadkovú pokutu za hrubé sťažovanie postupu súdu v konaní.

Až šetrením pobytu odporkyne prostredníctvom Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Spojených štátoch amerických súd zistil adresu pobytu odporkyne.

Dňa 19. 10. 2011 odporkyňa elektronickou poštou oznámila súdu, že sa dozvedela o predmetnom konaní a požiadala o doručenie návrhu na začatie konania. Dňa 15. 11. 2011 doručila plnomocenstvo udelené advokátskej kancelárií Vojčík & Partners, s. r. o.

Po doručení vyjadrenia odporkyne (dňa 5. 11. 2012) k návrhu na začatie konania, súd nariadil vo veci pojednávania na 28. 6. 2013, 26. 9. 2013, 20. 3. 2014, 30. 10. 2014, 7. 4. 2015 a 11. 6. 2015. Pojednávanie nariadené na 28. 6. 2013 bolo preročené na žiadosť právneho zástupcu navrhovateľa a pojednávanie nariadené na 7. 4. 2015 bolo odročené pre neospravedlненú neprítomnosť navrhovateľa. Súd uložil navrhovateľovi za neprítomnosť na pojednávaní poriadkovú pokutu vo výške 200,- EUR.

Na základe vyššie uvedeného som dospel k záveru, že súd vo veci koná plynulo a bez prietahov.

K doterajšej dĺžke konania prispeli svojím správaním predovšetkým samotní účastníci konania. Odporkyňa sa nezdržiava na území Slovenskej republiky bez oznámenia novej adresy pobytu v evidencii obyvateľstva. K návrhu na začatie konania doručila súdu písomné vyjadrenie až 5. 11. 2012, po písomnej výzve súdu zo dňa 13. 2. 2012. Navrhovateľ svojím správaním spôsobil, že dve pojednávania vo veci boli pre jeho neprítomnosť odročené na iný termín.

Aj keď napadnuté konanie doposiaľ nie je právoplatne skončené, mám za to, že činnosť súdu smerovala k odstráneniu stavu právnej neistoty.“

Ústavný súd zo spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 38 C 285/2007 zistil, že popis doterajšieho priebehu konania obsiahnutý vo vyjadrení predsedu okresného súdu zodpovedá obsahu označeného spisu, a preto z neho pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľky vychádzal. Z vyžiadaného spisu ústavný súd navyše zistil, že okresný súd už od 19. novembra 2008 disponoval informáciou, že sťažovateľka (odporkyňa) sa zdržiava v Spojených štátoch amerických, napriek tomu vykonával opakované šetrenia jej pobytu v Slovenskej republike, následne jej ustanovil opatrovníčku na zastupovanie v konaní (dcéru) a až následne (3. mája 2011) zisťoval prostredníctvom Veľvyslanectva Slovenskej republiky jej adresu v cudzine.

Uznesením č. k. II. ÚS 461/2015-16 z 29. júla 2015 ústavný súd prijal sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 285/2007.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu, aby prípadne doplnil predchádzajúce vyjadrenie okresného súdu k sťažnosti a zároveň oznámil, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predseda okresného súdu v prípise sp. zn. Spr 34/15 z 11. septembra 2015 oznámil, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, a svoje predchádzajúce vyjadrenie k sťažnosti nedoplnil.

Následne ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky, aby sa vyjadrila, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň jej zaslal vyjadrenia predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 34/15 z 26. júna 2015 a sp. zn. Spr 34/15 z 11. septembra 2015 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právna zástupkyňa sťažovateľky v podaní doručenom ústavnému súdu 30. septembra 2015 oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania, k vyjadreniam predsedu okresného súdu nezaujala stanovisko.

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľky a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 285/2007 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48

ods. 2 ústavy a jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný urobiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 a ods. 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie. Dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

1. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že konania o návrhoch na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode manželstva tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Ústavný súd preto nepovažuje prerokúvanú vec za právne zložitú. Z predloženého vyjadrenia predsedu a spisu okresného súdu nevyplýva ani skutková zložitosť napadnutého konania.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V súvislosti s už uvedeným ústavný súd zohľadnil skutočnosť, na ktorú poukázal predseda okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti, a to, že sťažovateľka na písomnú výzvu okresného súdu na zaujatie stanoviska k návrhu na začatie konania z 13. februára 2012 reagovala až 5. novembra 2012. Ústavný súd však konštatuje, že táto ojedinelá „pasivita“ sťažovateľky nemohla výrazným spôsobom narušiť plynulosť konania okresného súdu ako celku, a tým prispieť k vzniku prieťahov v konaní.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v namietanom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného

súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Rozhodujúce pochybenie okresného súdu podľa názoru ústavného súdu spočíva v tom, že konanie ako celok je poznačené neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou súvisiacou najmä so zisťovaním pobytu sťažovateľky a ustanovením jej opatrovníčky na zastupovanie v napadnutom konaní. Nesústredenosť postupu okresného súdu spočíva podľa názoru ústavného súdu aj v tom, že okresný súd už od 19. novembra 2008 disponoval informáciou, že sťažovateľka (odporkyňa) sa zdržiava v Spojených štátoch amerických, napriek tomu vykonával opakované šetrenia jej pobytu v Slovenskej republike, následne jej ustanovil opatrovníčku na zastupovanie v konaní (dcéru) a až prípisom z 3. mája 2011 zisťoval prostredníctvom Veľvyslanectva Slovenskej republiky jej adresu v cudzine. Takýto postup nesmeruje efektívne k odstráneniu stavu právnej neistoty účastníka konania, a preto nie je zlučiteľný so základným právom sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Zohľadňujúc doterajšiu neprimeranú dĺžku namietaného konania (takmer osem rokov), predmet sporu, ktorým je majetkovo-právne vyrovnanie bývalých manželov, a jeho význam pre sťažovateľku, ústavný súd dospel k záveru, že v jeho doterajšom priebehu došlo k zbytočným prieťahom, ktoré boli spôsobené najmä neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou okresného súdu. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v namietanom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 38 C 285/2007 konal bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľka sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 7 000 € z dôvodov citovaných v časti I tohto nálezu.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý

spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na charakter neefektívnej činnosti okresného súdu, berúc do úvahy aj doterajšiu neprimeranú dĺžku namietaného konania, dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 3 000 € primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním Vojčík & Partners, s. r. o., Rázusova 28, Košice, konajúca prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Lea Vojčíka. Ústavný súd vychádzal pri rozhodovaní o priznaní trov konania z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2014, ktorá bola 839 € (za 2 úkony urobené v roku 2015).

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Sťažovateľke priznal za každý úkon vykonaný v roku 2015 sumu 139,83 €, čo predstavuje sumu 279,66 €, a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za 2 úkony vykonané v roku 2015 po 8,39 €, čo spolu predstavuje sumu 296,44 €, ktorú bolo potrebné zvýšiť o 20 % DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky, keďže právna zástupkyňa sťažovateľky je platcom

DPH; celková odmena za poskytnuté právne služby tak predstavuje sumu 355,73 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2015